

lad alle Børn være lige for Loven. Ægteskabet vil da være ophævet som lovbaanden Institution, men de ideale Magter vil derfor ikke være stødt fra Tronen.»

Efterfølgende vil jeg forsøge at trække Linierne op for Dansk Kvindesamfunds hidtidige Virken og Formaal og prøve ad denne Vej at finde det Standpunkt, som det forekommer mig, at Dansk Kvindesamfund konsekvent maa indtage overfor den tyske Kvindebevægelses yderliggaaende af Krav.

— Dansk Kvindesamfund stiftedes som bekendt i Aaret 1871 med det Formaal at virke for Kvinders Uddannelse til Selverhverv og Forbedring af deres Stilling i Familie og Samfund. Disse Bestemmelser har bl. a. sat Frugt i Handelsskolen for Kvinder, oprettet af Frk. Caroline Testman 1872 og Tegne- og Kunstindustri-skolen for Kvinder, oprettet af Professor og Professorinde Klein 1876.

Man sammenholde med dette for Øje hvad Fru Wilckens meddeler om et tysk Tidsskrift, som for nogle Aar siden udsatte Præmie for Besvarelsen af Spørgsmaalet: »Hvorledes forsørger jeg mine ugifte Døtre?» og fik Svaret: »Ved at uddanne dem til Selverhverv«, og man vil forstaa, hvor betydeligt et Forspring Kvindesagen her hjemme har haft for den tyske. Dette maa være os en Trøst, naar vi nu ser os distancerede af Moderskabsforsikringstanken.

Men Dansk Kvindesamfund tog i sine Bestræbelser ikke alene Sigte paa de ugifte Kvinders Tarv, ogsaa for de gifte Kvinder gjorde det sig til Talsmand.

Som ligestillede Arbejdsfæller skulde Mand og Hustru værne om Hjem og Børn. Derfor maatte Kvinden dygtiggøres til at varetage sin Del af Forsørgerpligten.

Husmødrekursus i Madlavning, i Skrædder- og Linnedsyning oprettedes, — men samtidig maatte hun frigøres for sit Afhængighedsforhold til Manden, — Loven om Hustruens Raadighed over selverhver-

vede Midler, Loven om gift Kvindes Myndighed bærer Vidnesbyrd om Dansk Kvindesamfunds Bestræbelser i denne Retning; men først med Loven om gift og ugift Kvindes kommunale Valgret ser vi disse Bestræbelser kronede med Sejr.

Thi med Loven om gift Kvindes kommunale Valgret er det Princip blevet anerkendt, som laa til Grund for Dansk Kvindesamfunds aarelange Virksomhed i Hjemmenes Tjeneste. Hustruens Arbejde i Hjemmet og for Børnene er blevet ligestillet med Mandens Arbejde udenfor Hjemmet; den Skat, som Manden yder af sit direkte Erhverv, betragtes som ydet ogsaa af Hustruens indirekte Erhverv, og paa Basis af denne Betragtningssaa er der blevet Hustruen tildelt den skatteydende Borgers kommunale Rettigheder.

Men er Kvindens Arbejde i Hjemmet og for Børnene saaledes blevet ligestillet med Mandens udenfor Hjemmet, saa maa de ogsaa begge betragtes som Forsørgere, og konsekvent maa ogsaa Husbondens forskellige Særrettigheder bortfalde, thi Forsørgerbyrden er ikke længer hans alene, og det vil sikkert kun blive et Tidsspørgsmaal, naar ogsaa denne Ulighed mellem Ægtefæller forsvinder.

Men ud fra denne Betragtningssaa, som er den eneste med Valgretsprincippet overensstemmende, læser man med Undren følgende hos Fru Wilckens: »Med Rette kræver Manden nogen Erstatning for Forsørgerbyrden af Hustru og Børn: Husbondret, større Raadighed over Børnene o. s. v.

Gift Kvinde kan ikke bære Halvdelen af Udgifterne ved Familiens Underhold; Børnenes Fødsel, Opfostring, Hjemmets Pasning stiller hende højst ulige med Manden paa Arbejdsmarkedet . . .»

Jeg forudsætter selvfølgelig, at denne Udtalelse staar alene for den tyske Kvindebevægelses Regning, thi en dansk Kvinde kan umulig efter Loven om gift Kvindes kommunale Valgret dele en Anskuel-